

Soud:	Nejvyšší soud
Datum rozhodnutí:	09/23/2015
Spisová značka:	3 Tdo 866/2015
ECLI:	ECLI:CZ:NS:2015:3.TDO.866.2015.1
Typ rozhodnutí:	USNESENÍ
Heslo:	Dokazování
Dotčené předpisy:	§ 2 odst. 5 tr. ř. § 2 odst. 6 tr. ř.
Kategorie rozhodnutí:	D

3 Tdo 866/2015-55

U S N E S E N Í

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 23. září 2015 o dovolání, které podal obviněný **JUDr. P. B.**, proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2015, sp. zn. 44 To 618/2014, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 2 T 62/2014, takto:

Podle § 265i odst. 1 písm. b) trestního řádu **se dovolání odmítá.**

Odůvodnění:

Rozsudkem **Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 29. 10. 2014, sp. zn. 2 T 62/2014**, byl obviněný **JUDr. P. B.** uznán vinným na skutkovém základě popsaném ad 1. ze spáchání zločinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) trestního zákoníku a přečinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, 2 písm. e) trestního zákoníku. Za to byl podle § 329 odst. 2 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 1 trestního zákoníku odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří let, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 trestního zákoníku a § 82 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání pěti let. Podle § 229 odst. 1 trestního řádu byl poškozený **D. K.**, trvale bytem **K., T. D.**, odkázán se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Tímtež rozsudkem bylo rozhodnuto o vině a trestu obviněného **K. L.**

O odvolání obviněného proti předmětnému rozsudku rozhodl ve druhém stupni **Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 23. 2. 2015, sp. zn. 44 To 618/2014**, jímž podle § 258 odst. 1 písm. a), odst. 2 trestního řádu napadený rozsudek ohledně obviněného **JUDr. P. B.** zrušil v celém rozsahu a podle § 259 odst. 3 trestního řádu znovu rozhodl tak, že obviněného na nezměněném skutkovém základě uznal vinným ze spáchání zločinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) trestního zákoníku a přečinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, 2 písm. e) trestního zákoníku. Za to jej podle § 329 odst. 2 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 1 trestního zákoníku odsoudil k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří let, jehož výkon podle § 81 odst. 1 trestního zákoníku a § 82 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání tří let. Podle § 229 odst. 1 trestního řádu odkázal poškozeného **D. K.**, trvale bytem **K., T. D.**, s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Shora citované rozhodnutí odvolacího soudu napadl **obviněný dovoláním**, v němž uplatnil

dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu, neboť podle jeho názoru spočívá napadené rozhodnutí na nesprávném právním posouzení skutku či v jiném nesprávném hmotně právním posouzení. K tomu namítl, že rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, vykazuje extrémní vady, které zejména vedly k nedostatečnému zjištění skutkového stavu věci, v důsledku čehož je i výsledné právní posouzení nesprávné. Tím bylo podle obviněného porušeno jeho právo na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Obviněný dále uvedl, že dovolání bude řádně odůvodněno ve lhůtě deseti dnů. Po uplynutí lhůty k podání dovolání (§ 265e trestního řádu) doplnil obviněný původní dovolání o další rozsáhlé odůvodnění.

Obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil napadené rozhodnutí soudu druhého stupně i předcházející rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 a aby soud prvního stupně věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Opis dovolání obviněného byl předsedkyní senátu soudu prvního stupně za podmínek § 265h odst. 2 trestního řádu zaslán k **vyjádření nejvyššímu státnímu zástupci**. Státní zástupce činný u Nejvyššího státního zastupitelství k dovolání obviněného uvedl, že námitky proti skutkovým zjištěním soudů, způsobu hodnocení důkazů a proti postupu při provádění důkazů obsahově neodpovídají uplatněnému dovolacímu důvodu, přičemž ve věci neshledal ani obviněným předestřený extrémní rozpor mezi provedenými důkazy a skutkovými zjištění. V další části se státní zástupce vyjádřil k námitkám obviněného obsaženým v odůvodnění dovolání podaného po uplynutí dovolací lhůty. Teprve na jejich základě státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání odmítl podle § 265i odst. 1 písm. f) trestního řádu.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c trestního řádu) zkoumal, zda v předmětné věci jsou splněny podmínky přípustnosti dovolání podle § 265a trestního řádu. Shledal, že dovolání je přípustné podle § 265a odst. 1, 2 písm. a) trestního řádu, neboť napadá rozhodnutí soudu druhého stupně, kterým bylo pravomocně rozhodnuto ve věci samé, a směřuje proti rozsudku, jímž byl obviněný uznán vinným a byl mu uložen trest.

Obviněný JUDr. P. B. je podle § 265d odst. 1 písm. b) trestního řádu osobou oprávněnou k podání dovolání pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Dovolání bylo podáno v zákonné dvouměsíční dovolací lhůtě (§ 265e odst. 1 trestního řádu), prostřednictvím obhájce (§ 265d odst. 2 věta první trestního řádu) a současně splňuje formální a obsahové náležitosti předpokládané v § 265f odst. 1 trestního řádu.

K tomu je třeba doplnit, že formální a obsahové náležitosti podle § 265f odst. 1 trestního řádu splňovalo již dovolání obviněného podané v zákonné dvouměsíční lhůtě, a proto nepřipadal v úvahu postup podle § 265h odst. 1 trestního řádu (soud prvního stupně ani výzvu v tomto smyslu vůči dovolateli neučinil). Vedle obecných náležitostí podání ve smyslu § 59 odst. 4 trestního řádu v něm bylo uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů dovolatel napadá, a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí Nejvyššího soudu. Obecně platí, že rozsah a důvody dovolání musí být obsahově vymezeny konkrétními námitkami či výhradami, které dovolatel uplatňuje proti napadenému rozhodnutí. To souvisí s omezeným rozsahem přezkumné činnosti Nejvyššího soudu v řízení o dovolání (srov. § 265i odst. 3 trestního řádu), kdy je v rámci přezkoumávání zákonnosti a odůvodněnosti napadeného rozhodnutí nebo jeho části Nejvyšší soud limitován též důvody uvedenými v dovolání, tj. zkoumá, zda tyto důvody existují a zda jsou skutečně příčinou vad napadeného rozhodnutí. Jiné důvody, jež by mohly mít vliv na zákonnost a odůvodněnost napadeného rozhodnutí, Nejvyšší soud nezkoumá ani k nim nepřihlíží, i kdyby snad vyšly jinak najevo. V případě důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu pak nestačí rozsah dovolání vymežit prostým konstatováním, že dovolatel nesouhlasí s právním posouzením skutku či jiným

hmotněprávním posouzením, ale (s ohledem na to, že právní posouzení skutku či jiné hmotněprávní posouzení se rozpadá na celou řadu aspektů vyjádřitelných odkazem na konkrétní ustanovení obecné i zvláštní části trestního zákoníku či konkrétní ustanovení jiného hmotněprávního předpisu) je třeba brojit proti subsumpci jednání pachatele pod určité ustanovení trestního zákoníku (nebo hmotněprávní ustanovení jiného právního předpisu), čímž právě dovolatel vymezuje rozsah svého dovolání.

V původním dovolání podaném v zákonné dvouměsíční lhůtě vymezil obviněný rozsah dovolání námitkou směřující proti nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu věci, tedy ve skutečnosti vztahující se k aplikaci § 2 odst. 5 a 6 trestního řádu. Pokud následně doplňoval své dovolání podáním učiněným až po uplynutí lhůty k podání dovolání, byly takové změny již bez jakéhokoli právního významu a Nejvyšší soud k nim nepřihlížel (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 1706/08). Podle § 265f odst. 2 trestního řádu je totiž dovolatel oprávněn činit změny dovolání jen do uplynutí své dvouměsíční dovolací lhůty podle § 265e trestního řádu. Lhůta dvou měsíců zaručuje oprávněným osobám dostatečný prostor pro rozhodnutí, zda dovolání podat, pro zvážení důvodů k jeho podání a pro splnění jeho obsahových náležitostí. Pominout nelze ani to, že zákon vylučuje navrácení lhůty k podání dovolání (§ 265e odst. 4 trestního řádu). Nejvyšší soud tak vycházel pouze z dovolání podaného v dovolací lhůtě.

Poněvadž dovolání lze podat jen z důvodů uvedených v § 265b trestního řádu, bylo dále zapotřebí posoudit, zda konkrétní důvody, o které obviněný dovolání opírá, lze podřadit pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu, na který je v dovolání odkazováno. Toto zjištění má zásadní význam z hlediska splnění podmínek pro provedení přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem (srov. § 265i odst. 1, 3 trestního řádu).

Důvod dovolání podle **§ 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu** je dán v případech, kdy rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Uvedenou formulaci zákon vyjadřuje, že dovolání je určeno k nápravě právních vad rozhodnutí ve věci samé, pokud tyto vady spočívají v právním posouzení skutku nebo jiných skutečností podle norem hmotného práva, nikoliv z hlediska procesních předpisů. To znamená, že s poukazem na uvedený dovolací důvod se není možné domáhat přezkoumání skutkových zjištění, na nichž je napadené rozhodnutí založeno. Soudy zjištěný skutkový stav věci, kterým je dovolací soud vázán, je při rozhodování o dovolání hodnocen pouze z toho hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly správně právně posouzeny, tj. zda jsou právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. Na podkladě tohoto dovolacího důvodu proto nelze hodnotit správnost a úplnost skutkového stavu ve smyslu § 2 odst. 5, 6 trestního řádu. Dovolací soud přitom musí vycházet ze skutkového stavu tak, jak byl zjištěn v průběhu trestního řízení a jak je vyjádřen především ve výroku odsuzujícího rozsudku a rozveden v jeho odůvodnění, a je povinen zjistit, zda je právní posouzení skutku v souladu s vyjádřením způsobu jednání v příslušné skutkové podstatě trestného činu s ohledem na zjištěný skutkový stav. Těžiště dokazování je totiž v řízení před soudem prvního stupně a jeho skutkové závěry může doplňovat, popřípadě korigovat jen soud druhého stupně v řízení o řádném opravném prostředku (§ 259 odst. 3 trestního řádu, § 263 odst. 6, 7 trestního řádu). Tím je naplněno základní právo obviněného dosáhnout přezkoumání věci ve dvoustupňovém řízení ve smyslu čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a čl. 2 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě. Dovolací soud není obecnou třetí instancí zaměřenou na přezkoumání všech rozhodnutí soudů druhého stupně a samotnou správnost a úplnost skutkových zjištění nemůže posuzovat už jen z toho důvodu, že není oprávněn bez dalšího přehodnocovat provedené důkazy, aniž by je mohl podle zásad ústnosti a bezprostřednosti v řízení o dovolání sám provádět (srov. omezený rozsah dokazování v dovolacím řízení podle § 265r odst. 7 trestního řádu). Pokud by zákonodárce zamýšlel povolát Nejvyšší soud jako třetí stupeň plného přezkumu, nepředepisoval by (taxativně) velmi úzké vymezení dovolacích důvodů (k tomu viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 27.

Takový závěr učinil Nejvyšší soud při znalosti právního názoru vyjádřeného v konstantní judikatuře Ústavního soudu, podle nějž - s ohledem na právo obviněného na spravedlivý proces - je nutno o relevanci námitek proti skutkovým zjištěním uvažovat i v dovolacím řízení v těch případech, kdy je dán extrémní rozpor mezi skutkovým stavem věci v soudy dovozené podobě a provedenými důkazy (k tomu např. nálezy Ústavního soudu ve věcech sp. zn. I. ÚS 4/04 nebo sp. zn. III. ÚS 3136/09). Extrémní rozpor je ovšem dán tehdy, jestliže zásadní skutková zjištění v rozhodnutí zcela chybí vzhledem k absenci příslušných důkazů, nebo zjevně nemají žádnou vazbu na soudem deklarovaný obsah provedení dokazování, či jsou dokonce opakem toho, co bylo skutečným obsahem dokazování.

Svou námitkou proti nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu věci obviněný deklarovaný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu nenaplnil. Nezaložil tím ani přezkumnou povinnost Nejvyššího soudu. Nad její rámec Nejvyšší soud uvádí, že hodnotící úvahy obou soudů důsledně vycházejí z obsahu provedených důkazů, logicky a přesvědčivě hodnotí jejich věrohodnost, a naplňují tak zákonné požadavky § 2 odst. 6 trestního řádu. Skutkový stav věci byl zjištěn bez důvodných pochybností v souladu s § 2 odst. 5 trestního řádu. Soudy obou stupňů taktéž rozhodně extrémně nevybočily při hodnocení důkazů jednotlivě i souhrnně ze zákonného rámce.

Podle § 265i odst. 1 písm. b) trestního řádu Nejvyšší soud dovolání odmítne, bylo-li podáno z jiného důvodu, než je uveden v § 265b trestního řádu. Poněvadž ve věci obviněného JUDr. P. B. dospěl k závěru, že dovolání nebylo podáno z důvodů stanovených zákonem, rozhodl v souladu s § 265i odst. 1 písm. b) trestního řádu o jeho odmítnutí, aniž by napadené rozhodnutí věcně přezkoumával podle kritérií uvedených v § 265i odst. 3 trestního řádu. Za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) trestního řádu bylo o odmítnutí dovolání rozhodnuto v neveřejném zasedání, aniž by k tomuto postupu zákon vyžadoval souhlasu stran [srov. § 265r odst. 1 písm. c) trestního řádu].

Poučení: Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný (§ 265n trestního řádu).

V Brně dne 23. září 2015

JUDr. Pavel Šilhavec
předseda senátu